

Evoluția pieței: Zahăr și produse zaharoase (CN 17) — 2015–2025

Introducere

Capitolul 17 din Nomenclatura Combinată acoperă o gamă largă de produse, de la zahăr brut și rafinat până la melasă și produse de cofetărie fără cacao. În perioada analizată (2015–2025), comerțul extra-UE cu aceste mărfuri a cunoscut transformări profunde: Uniunea Europeană s-a consolidat ca exportator net, și-a diversificat piețele de desfacere și și-a reorientat structura ofertei către produse cu valoare adăugată mare. Datele utilizate provin din Tradedashboard.eu și sunt prezentate exclusiv pe baza valorilor furnizate.

1. De la echilibru fragil la excedent structural puternic

Valoarea exporturilor a crescut semnificativ, impulsionată de prețuri, nu de volume

În 2015, exporturile extra-UE de zahăr și produse zaharoase se ridicau la 2,98 miliarde EUR; în 2025 au atins 5,03 miliarde EUR, un avans de 69,2% (Overview). În schimb, volumul exportat a crescut doar cu 8,9% (de la 3,37 la 3,67 milioane tone), ceea ce indică o contribuție majoră a prețurilor: prețul mediu unitar a urcat cu 55,3%, de la 882 EUR/tonă la 1.370 EUR/tonă.

Balanța comercială a devenit tot mai favorabilă, iar dependența de import a scăzut

Excedentul comercial a crescut de la 903 milioane EUR (2015) la 2,76 miliarde EUR (2025), o expansiune de 205,3%. În același timp, rata netă de dependență de import s-a adâncit de la -2,8% la -9,6%, semn că producția internă acoperă într-o măsură tot mai mare consumul, iar excedentul se consolidează (Autonomie și vulnerabilitate).

Intensitatea comerțului și propensiunea la export au atins maxime istorice

Intensitatea comerțului (exporturi + importuri raportate la producție) a sărit de la 12,3% la 24,7%, iar propensiunea la export (exporturi/producție) de la 7,8% la 17,8% (Export propensity). Aceste dinamici reflectă atât o integrare mai puternică în lanțurile globale de valoare, cât și competitivitatea sporită a produselor europene pe piețe terțe.

2. Harta partenerilor se redesenează: diversificare, volatilitate și șocuri

Piețele de export s-au diversificat, cu pivoți către SUA și Israel

Principala destinație rămâne Regatul Unit (1,12 miliarde EUR în 2025, +26,8%), însă creșterile cele mai spectaculoase le-au înregistrat Statele Unite (+137,9%, la 642,6 milioane EUR) și Israelul (+109,4%, la 231,5 milioane EUR) (Top parteneri export). Alte piețe mature precum Elveția și Norvegia au crescut constant (+43,8% și +57,1%), în timp ce Egiptul a scăzut cu 31,6%. Concentrația exporturilor, măsurată prin indicele HHI, a coborât de la 1182 la 840, semnalând o diversificare sănătoasă (Concentrare).

Pe partea de import, partenerii tradiționali au fost înlocuiți de noi furnizori

Importurile din Cuba s-au prăbușit cu 99,9% (de la 104,6 milioane EUR la 75 mii EUR), iar cele din Rusia cu 75,8%. În schimb, Ucraina a explodat cu 587,4% (ajungând la 191 milioane EUR) iar Brazilia cu 317,6% (336 milioane EUR) (Top parteneri import). Concentrația importurilor a rămas moderată (HHI 741), iar diversitatea furnizorilor atenuează riscurile.

Volatilitatea fluxurilor și șocurile de preț au fost frecvente

Mai mulți parteneri au înregistrat o volatilitate extremă a cantităților importate/exportate, în special Ucraina (CV 0,91), Cuba (0,86) și India (0,78) la import, respectiv Egipt (0,98) și Liban (0,74) la export (Volatilitate). Șocuri de preț notabile au avut loc pe relația cu India (+38% în 2022), Sri Lanka (+321% în 2019, după colapsul economic), Libia (+562%, 2019) și Siria (+420%, 2022), dar și pe importuri din Maroc (+149%, 2022) și SUA (+126%, 2021) (Șocuri). Aceste evenimente subliniază sensibilitatea sectorului la crize geopolitice și climatice.

3. Motorul creșterii: produsele zaharoase și zaharurile speciale

Dominanța categoriei 1704 (produse zaharoase fără cacao) în exporturi

În 2025, exporturile de produse zaharoase (1704) au valorat 2,78 miliarde EUR, față de 1,42 miliarde EUR în 2015, o creștere de 95,8% (Segmente produs). Prețul mediu a urcat de la 3,31 EUR/kg la 5,01 EUR/kg, reflectând orientarea către produse premium (ciocolată albă, drajeuri, gume). Volumul a crescut și el cu 29,5% (de la 428 mii tone la 554 mii tone).

Zahărul solid (1701) își pierde din importanța relativă

Deși zahărul din trestie sau sfeclă rămâne o componentă importantă a exporturilor (1,02 miliarde EUR în 2025, +27,7% față de 2015), ponderea sa a scăzut în favoarea celorlalte categorii. Volumul exportat a stagnat la circa 1,86 milioane tone, iar creșterea valorică provine exclusiv din preț (de la 428 EUR/tonă la 549 EUR/tonă). La import, cantitatea de zahăr solid s-a redus cu 44,1%, de la 2,89 milioane tone la 1,62 milioane tone, semn că producția internă de zahăr brut și intermediar a devenit suficientă.

Celelalte categorii (1702 și 1703) completează transformarea

Exporturile de „alte zaharuri” (1702 – lactoză, glucoză, fructoză etc.) au crescut ca valoare cu 107%, până la 1,08 miliarde EUR, pe fondul unui preț mediu de 1,32 EUR/kg. Melasa (1703) rămâne marginală (56 milioane EUR), dar și-a dublat volumul exportat în perioadă, până la 391 mii tone. Pe importuri, categoria 1702 a urcat cu 69,5%, la 397 milioane EUR, iar 1704 (produse zaharoase) cu 81,7%, la 814 milioane EUR, ceea ce confirmă o integrare bidirecțională a pieței de dulciuri și ingrediente speciale.

Concluzie

În decursul unui deceniu, comerțul UE cu zahăr și produse zaharoase a evoluat de la o poziție aproape echilibrată la un excedent structural robust, alimentat de cererea globală pentru produse de cofetărie și de creșterea prețurilor unitare. Diversificarea geografică a partenerilor și reducerea concentrării reduc vulnerabilitatea externă, deși volatilitatea rămâne ridicată pe anumite rute. Structural, industria europeană s-a repositionat pe segmentele cu valoare adăugată mare, în timp ce dependența de importul de zahăr brut s-a diminuat. Menținerea acestui trend va depinde de stabilitatea lanțurilor de aprovizionare și de capacitatea de a răspunde la șocuri de preț și geopolitice.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.